

תפילות OF AS THE MODEL FOR THE סדר תעניות 1-ימים נוראים THE

Several *משניות* in *מסכת תענית* describe practices followed by our ancestors for the purpose of causing the cessation of a drought. Those practices reflect early forms of Jewish prayer and still remain an important part of the *תפילות* of the *ימים נוראים*, the High Holidays, beginning with *סליחות*. Let us review the relevant *משניות* one by one:

משנה מסכת תענית פרק א' משנה ד' – הגיע שבעה עשר במרחשון ולא ירדו גשמים התחילו היחידים מתענין שלש תעניות אוכלין ושותין משחשיכה ומותרין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה:

Translation: Mishna. If the seventeenth day of Marcheshvan came and no rain fell, leaders of the community begin to fast three fasts (Monday, Thursday, Monday). They may eat and drink after dark. On these fasts it is permissible for them to do work, to bathe, to anoint themselves with oil, to wear shoes and to have marital relations.

Commentary: This *משנה* is the basis for the view that fasting, a non-verbal act of prayer, is one of the oldest forms of Jewish prayer. It is noteworthy that the *משנה* provides for no words to accompany this form of prayer and that the ones who fasted were not required to curtail any of their regular activities. The date of the 17th of *מרחשון* was chosen because it is ten days after the Jews in *ארץ ישראל* began inserting the words: *ותן טל ומטר לברכה* in the *ברכה* of *עלינו*. If after ten days of including this prayer in *עשרה*, rain did not fall, the leaders of the community began a series of fasts. The days chosen were Monday, Thursday and Monday because those were the days on which *קריאת התורה* took place and each day was already considered an *עת רצון*, a favorable time. The term: *היחידים* generally refers to a group that is in a leadership role. The term appears in the context of the *ימים נוראים* in another source:

ויקרא רבה (וילנא) פרשת אמור פרשה ל' – ז' – ביום הראשון זה ט"ו ואתה אומר ביום הראשון ר' מנא דשאב ור' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר משל למדינה שחייבת ליפס למלך והלך המלך לגבותה בתוך עשרה מילין יצאו גדולי המדינה וקלסוהו התיר להם שלישי מדמוסא שלהם בתוך חמשה מילין יצאו בינוני המדינה וקלסוהו התיר להם עוד שלישי כיון שנכנס למדינה יצאו כל בני המדינה אנשים ונשים וטף וקלסוהו והתיר להם הכל אמר להון מלכא מה דאזל אזל מן הכא נחיל חושבנא כך בערב ראש השנה גדולי הדור מתענין והקב"ה מתיר להם שלישי מעונותיהן ומר"ה ועד יום הכפורים היחידים מתענין' והקב"ה

1. The fact that individuals fasted on the days from *ראש השנה* to *יום כיפור* became the basis for reciting *סליחות* during that time. In a later newsletter, we will review that issue at length.

מתיר להם שליש מעונותיהן וביום הכפורים כולן מתעניין אנשים ונשים וטף והקב"ה אומר להם לישראל מה דאזיל אזל מן הכא ולהלן נחיל חושבנא ומיום הכפורים עד החג כל ישראל עסוקין במצות זה עוסק בסוכתו וזה בלולבו וביום טוב הראשון של חג כל ישראל עומדין לפני הקדוש ברוך הוא ולולביהן ואתרוניהן לשמו של הקדוש ברוך הוא ואומר להם מה דאזל אזל מן הכא נחיל חושבנא לפיכך משה מזהיר לישראל ולקחתם לכם ביום הראשון.

Translation: ON THE FIRST DAY. That is the fifteenth day of the month of Tishrei; why does the Torah call it: THE FIRST DAY! Rabbi Mana of Sha'ab and Rabbi Joshua of Siknin in the name of Rabbi Levi said: It is comparable to the following situation. A province owed arrears in taxes to the king and the king came to collect the taxes from them. When he was within ten miles of the province, the nobility of the province came out and praised him, so he excused them a third of their taxes. When he was within five miles, the middle-class people of the province came out and praised him, so he freed them of another third. When he entered into the province, all the people of the province, men, women, and children, came out and praised him, so he freed them of the remainder. The king said to them: 'Let bygones be bygones; from this day forward, we shall commence a new account.' In a similar manner, on the eve of New Year, the leaders of the generation fast, and the Holy One, blessed be He, absolves them of a third of their iniquities. From New Year to Yom Kippur private individuals fast, and the Holy One, blessed be He, absolves them of a third of their iniquities. On Yom Kippur, everyone fasts, men, women and children, and the Holy One, blessed be He, says to Israel: 'Let bygones be bygones; from today forward, we shall begin a new account.' From Yom Kippur to Succos, the Jewish People are busy with the performance of Mitzvos. One is busy with his sukkah while another with his lulav. On the first day of Succos, all Israel stand in the presence of the Holy One, blessed be He, with their palm-branches and citrons in honor of the name of the Holy One, blessed be He, and He says to them: 'Let bygones be bygones; from today forward, we shall begin a new account.' That is why Moshe Rabbenu exhorts Israel: YOU SHALL TAKE FOR YOU ON THE FIRST DAY.

משנה מסכת תענית פרק א' משנה ה'—הגיע ראש חדש כסליו ולא ירדו גשמים בית דין גוזרין שלש תעניות על הצבור. אוכלין ושותין משחשיכה ומותרין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה:

Translation: If the first day of Kislev came and no rain fell, the Beth Din ordain upon the community three fasts (Monday, Thursday, Monday); on these fasts, they may eat and drink after dark. It is further permissible to do work, to bathe, to anoint oneself with oil, to wear shoes, and to have marital relations.

Commentary: In this second stage, fasting is still the prime form of prayer and no words are being recited during the fasting. All members of the community join in the fasts.

משנה מסכת תענית פרק א' משנה ו'—עברו אלו ולא נענו בית דין גוזרין שלש תעניות אחרות על הצבור אוכלין ושותין מבעוד יום ואסורין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה ונועלין את המרחצאות. עברו אלו ולא נענו בית דין גוזרין עליהם עוד שבע שהן שלש עשרה תעניות על הצבור הרי אלו יתרות על הראשונות שבאלו מתריעין ונועלין את החנויות בשני מטיין עם השיכה ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת:

להבין את התפלה

Translation: Mishna. If these fast days passed and the drought did not cease, the Beth Din ordain upon the community three further fasts. On the days preceding these fasts, they may eat and drink only while it is still day, and they may not on these fast days do work, nor bathe, nor anoint themselves with oil, nor wear shoes, nor have marital relations; and the baths too are closed. If these days passed and there was still no answer to their prayers, the Beth Din ordain upon the community a further seven fasts, making thirteen in all. The latter are more stringent than the former in that on them the Shofar is blown and the shops are closed. On Mondays the doors of the shops are opened a little after dark, but on Thursdays they are permitted to be opened the whole day in honor of Shabbos.

Commentary: In the fourth stage, we find that one additional form of prayer is added; i.e. **שופר**, another example of a non-verbal act of prayer. This form of prayer is added to the end of **תפלת שחרית** beginning with the second day of **ראש חודש אלול** by Ashkenazim. Sephardim do not follow the practice of adding **תקיעת שופר** to the end of **תפלת שחרית** beginning with the second day of **ראש חודש אלול** but instead begin to recite **סליחות** on that same day. Both practices are based on a like source; i.e. that **משה רבינו** went up to **הר** **יום כיפור** on that day to receive the second set of **לוחות** which he brought down on **יום כיפור**. That is why the period from **ראש חודש אלול** to **יום כיפור** is viewed as an **עת רצון**, a favorable time. Some Sephardim follow a different custom involving **תקיעת שופר** during that period; i.e. having the **שליח ציבור** blow **שופר** during **סליחות** while the congregation recites the **י"ג מידות**.

סליחות עטרת פז-ה. מנהג מקומות רבים פעיה"ק ירושלים תובב"א, ובעוד מקומות, לתקוע בשופר בעת שהציבור אומרים י"ג מידות, דשנוהגים שבעת שמתחילים הציבור לומר את הי"ג מידות, התקוע אומר את כל הי"ג מידות בזריזות בינו לבין עצמו, כדי להספיק לתקוע בשופר בעת שהציבור אומרים את הי"ג מידות, ויכולים לסמוך לעשות כן.

Translation: It is customary in many synagogues here in Yerushalayim and in other places to blow Shofar while the congregation recites the Thirteen Attributes of G-d. The prayer leader quickly says the Thirteen Attributes for himself and then blows the Shofar before the congregation completes the recital of the Thirteen Attributes. The prayer leader is correct in doing so.

Former Sephardic Chief Rabbi Rabbi Ovadia Yosef in his **ספר חזון עובדיה-ימים נוראים** notes the practice as well:

סימן יט'-הארה טו'-ואמנם הספרדים לא נהגו לתקוע בשופר במשך כל חודש אלול. מכל מקום בכמה בתי כנסיות שלנו נוהגים לתקוע תשר"ת, תש"ת תר"ת בשעת י"ג מידות בסליחות. ובקדיש האחרון, לפני "תענו ותערו". ומנהג יפה הוא, ובלבד שלא תהיה הפרעה לשכנים המטופלים בתינוקות רכים, שהם באמצע שינתם, שעל ידי התקיעות יתעוררו משינתם בבהלה, וכבר אמרו חז"ל (מעוד קטן ה.) כל השם דרכיו זוכה ורואה ישועתו של הקב"ה, שנאמר (תהלים נ', כג') ושם דרך אראנו בישע א-להים, אל תקרי ושם (בשין שמאלית) אלא ושם (בשין ימנית).

Translation: It is not the practice among Sephardim to blow Shofar at the end of Tefilas Shacharis each day of the month of Elul as is customary among Ashkenazim. However, in some Sephardic synagogues, it is customary to blow three sets of sounds from the Shofar; i.e. T'Sh'R'T', T'S'T and T'R'T, while the congregation recites the Thirteen Attributes of G-d during Selichos and during the final Kaddish at the end of Selichos before the words: Ta'Nu V'Ta'Ru. Doing so is a nice custom provided that the blowing of the Shofar does not disturb the synagogue's neighbors particularly those who are caring for young children and whose children might suddenly awake from their sleep because of the sounds of the Shofar. Our sages already cautioned (Moed Katan 5a) whoever calculates the effects that his actions may cause, will merit to see the Great Redemption that G-d will deliver, as it is written (Tehillim 50, 23): there I will show the path to follow that will merit seeing the Great Redemption that G-d will bring. Do not read the word as V'Som but rather read it as V'Shom.

Neither the editor of the סליחות עטרת פז nor former Sephardic Chief Rabbi Rabbi Ovadia Yosef provide a source for the practice to blow שופר while reciting the מידות י"ג. Perhaps we can point to the practice of blowing שופר on fast days called for drought as seen in משנה ו' as the source for the practice. Why do Ashkenazim blow שופר throughout the month of אלול? Former Chief Rabbi Yosef points to the following source:

פרקי דרבי אליעזר (היגר) – "חורב" פרק מה'–ובר"ה אלול אמ' לו הב"ה עלה אלי ההרה והעבירו שופר במחנה, שהרי משה עלה להר שלא יטעו עוד אחר עבודה זרה והב"ה נתעלה באותו השופר, שנאמר עלה א–להים בתרועה, וכן התקינו חכמים שיהיו תוקעים בשופר בראש חדש תשרי בכל שע"ה שנה ושנה.

Translation: On the first day of Elul G-d told Moshe Rabbenu: climb up Mount Sinai but before doing so, arrange that the sound of the Shofar to be heard in the Jewish camp. The Shofar was blown each day that Moshe Rabbenu was on the mountain to remind the Jewish People not to sin again by way of idolatry. The sound of the Shofar was necessary for a second reason: G-d wanted to rise through the heavens with the sound of the Shofar playing in the background, as the verse tells us: G-d rose through the heavens with the sound of the Shofar playing in the background. Based on this event, our sages instituted the practice of blowing Shofar on Rosh Hashonah each year.

משנה מסכת תענית פרק א' משנה ז' – עברו אלו ולא נענו ממעטין במשא ומתן בבנין ובנטיעה באירוסין ובנשואין ובשאלות שלום בין אדם לחברו כבני אדם הנזופין למקום היחידים חוזרים ומתענים עד שיצא ניסן יצא ניסן ולא ירדו גשמים סימן קללה שנאמר (שמואל א' י"ב) הלא קציר חטים היום וגומר:

Translation: If these days passed and there was still no answer to their prayers then business is restricted. Building, planting, betrothal and marriage are suspended. Men greet one another as people laboring under divine displeasure. The community leaders begin their fasting anew and continue until the end of Nissan; if Nissan passes and rain falls this is a sign of divine anger, as it is written (Shmuel 1, 12): is it not wheat harvest to-day, etc.